

Pas på der kommer en bil!

Af Michael Gyldendal,
Danmarks Tekniske Museum

Partnerskaber

Skal en cykel have pedaler? Hvorfor skal man køre i højre side? Det er nogle af de spørgsmål, eleverne får svar på, når Danmarks Tekniske Museum og Nordsjællands Politi arrangerer trafikundervisning.

Initiativet til undervisning kommer fra skoletjenesten på Teknisk Museum. Vi har et fast undervisningstilbud, "Pas på der kommer en bil", om trafikulturens udvikling gennem de sidste hundrede år. Her beskæftiger vi os med trafikultur og bilisme og diskuterer sikker trafikal adfærd og ansvarlighed med eleverne. Tilbuddet er dialogbaseret og tager afsæt i museets samling af cykler, biler og busser, men er teoretisk i sit udgangspunkt og ikke særlig praktisk orienteret. I Folkeskolens "Fælles mål" er der i faget færdselslære beskrevet, hvordan eleverne efter tredje klasse skal aflægge en praktisk færdighedsprøve i cykling. På mange skoler har man tidligere gjort dette ved at optegne en øvelsesbane i skolegården, men fra mange lokale lærere fik vi også at vide, at det var sjældent, at man fik det gjort. Vi fik derfor denne ide: Hvad hvis vi kunne kombinere vores museumsundervisning med den praktiske del af "Den lille Cyklistprøve" og samtidig få politiet med? Dermed kunne vi kombinere vores dialogbaserede undervisning med en aktivitet, der sætter fokus på bevægelse, sundhed og motion og kunne som museum tage et medansvar omkring øget trafikikkerhed.

I snart seks år har Teknisk Museum derfor indgået i et partnerskab med Helsingør kommune, Rådet for Sikker Trafik og Nordsjællands Politi omkring afholdelsen af Den lille Cyklistprøve. Museets undervisere står for den praktiske del og undervisningen på museet, mens politiet hver

Med udgangspunkt i museets samling af anskuelsestavler diskuterer vi trafikultur med eleverne.

morgen indleder dagens program. Politiets deltagelse i projektet er overordentlig vigtig; det giver eleverne en fornemmelse af alvor og seriøsitet. Desuden har politiet omfattende viden om risici og regler i trafikken, om cyklens lovpligtige udstyr, om uheldstal, statistikker m.m. Den lille Cyklistprøve kan naturligvis gennemføres med en underviser som instruktør, men så får eleverne ikke den ekstra bonus af viden og autoritet, som politiet sidder inde med. Det bliver alvor på en anden måde, når det er en politimand i uniform, der står på museet og fortæller, at halvdelen af alle dødsfald på cykel kan undgås, hvis alle bruger cykelhjelm.

"Pas på der kommer en bil"

På museet tager vi afsæt i, hvordan man har transporteret sig gennem tiden: Fra gåben til cykler og til, at vi i dag ofte bliver transporteret i bil. I en cykeludstilling fortæller vi om, hvordan man kommer op på en vælteper og viser, hvordan cyklen ret hurtigt fik den form, vi kender i dag. Chaufførernes fagforening lavede i 1920'erne en propagandafilm om deres arbejdsforhold i København. Trafikken

i storbyen var kaotisk, og man måtte gøre noget. Vi diskuterer med eleverne, hvad man kunne gøre for at forbedre trafikikkerheden; man fik trafiklys, og ud fra anskuelsestavler fremstillet af Kongeligt Dansk Automobil Klub diskuterer vi, hvilke regler man måtte have for at nedbringe antallet af ulykker. Det bemærkelsesværdige er, at selv om tavlerne er fra starten af 1900-tallet, er de samme temaer aktuelle i dag: opmærksomhed i trafikken, køre i højre side af vejen og huske på, at cyklen ikke er et legetøj, når man er ude i trafikken. Den sidste del af undervisningen handler om ulykker og foregår i vores redningsudstilling. Eleverne fortæller her om deres egne erfaringer med trafikulykker og lærer, hvad man skal vide for at kunne tilkalde hjælp, hvis uheldet er ude.

For at give klasserne et incitament til at strengesig an, har vi gjort dagen til en konkurrence mellem klasserne om at opnå de bedste resultater i de samlede opgaver. Når trafikugerne er overstået, kårer vi en vinderklasse på baggrund af quizsvar, forberedelse, færdighed på cyklen og klassens engagement i løbet

Politiets deltagelse tydeliggør at trafikikkerhed er et vigtigt emne.

Eleverne skal igennem en række praktiske manøvrebaner

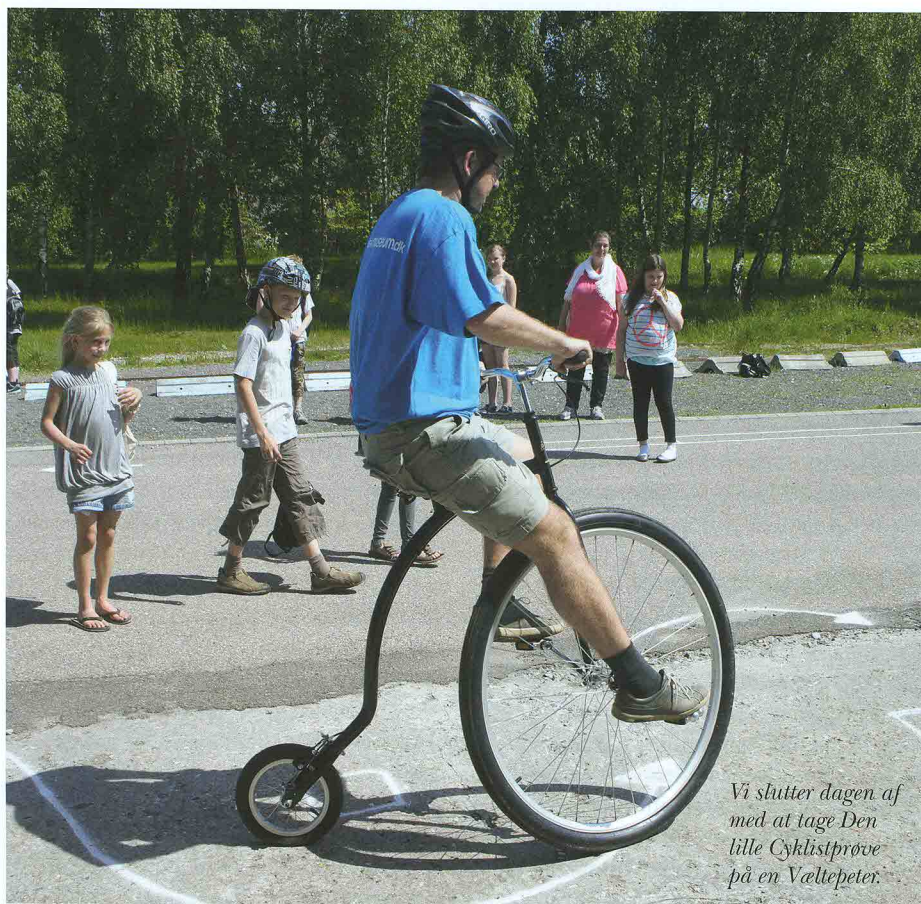
Danmarks Tekniske Museum fortæller trafikens historie fra hestevogne, cykler, biler og fly.

af dagen, og vinderklassen får overrakt en vandrepokal med indgraveret navn. Ideen er, at pokalen med sin synlighed i klasseværelset skal være med til at trække trafikikkerhed frem i lyset hos eleverne i det daglige.

Fremtiden?

Det er ofte svært, når man skal have eksterne samarbejdspartnere til at indgå i et partnerskab, men det har bestemt været det hele værd. Museet har vist, at vi ikke kun er støvet og fortidigt, men at vi i høj grad også fremadrettet tager del i og kan bidrage til skoleelevernes trafikikkerhed. Der bliver i øjeblikket talt meget om den åbne skole, og om hvordan museer og skoler kan indgå i forpligtende partnerskaber. På Teknisk Museum har vi gjort det længe og har kunnet mærke, hvilken indflydelse det har på undervisningen, når vi i længerevarende forløb blander teori og praksis. Samtidig har vi i vores dialogbaserede undervisning indbygget en masse fysiske øvelser. Det giver mening for alle deltagerne i partnerskabet at lægge trafikundervisningen på museet, og vi er med til at dække et hul, der kan være svært for skolerne at få udfyldt.

Fra at partnerskabet kun var med Helsingør har vi fra 2014 udvidet med fire andre nordsjællandske kommuner. Vi er underviser nu i trafik i otte fulde uger om året, og Nordsjællands Politi vil gerne have endnu flere kommuner i Nordsjælland med. Så vores største udfordring i øjeblikket er, hvordan vi skal finde plads og undervisere til alle de elever, der i fremtiden skal deltage i vores trafikundervisning. Men det skal ikke stoppe os, for vi har heldigvis fundet et emne, der giver mening både for museets mission og genstandsfelt og for skolerne undervisning.

Vi slutter dagen af med at tage Den lille Cyklistprøve på en Væltepeter.